

การวิเคราะห์แหล่งเงินทุนและการจัดการการลงทุนของธนาคารนานาชาติในประเทศไทย

นางสาวจันทร์พร จิตรไกรเสรี

006810

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

ภาควิชาการธนาคารและการเงิน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2524

AN ANALYSIS OF THE SOURCES OF FUND AND THE PORTFOLIO
OF TRANSNATIONAL BANKS IN THAILAND

Miss Chanporn Chatkriseree

A Thesis Submitted in Partial Fullfilment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy
Department of Banking and Finance
Graduate School
Chulalongkorn University

1981

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์แหล่งเงินทุนและการจัดการ การลงทุนของธนาคารนานาชาติ
ในประเทศไทย

โดย นางสาวจันทร์พร ฉัตรไกรเสรี

ภาควิชา การธนาคารและการเงิน

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ศิวาวุช เทพหัสดิน ณ อยุธยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยจัดพิมพ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ สังวร ปัญญาธิกุล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิวาวุช เทพหัสดิน ณ อยุธยา)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สรिता บุนนาค)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปิยรัตน์ กฤษณามระ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์แหล่งเงินทุนและการจัดการการลงทุนของธนาคารนานาชาติ
ในประเทศไทย

ชื่อนิสิต นางสาวจันทร์พร ฉัตรไกรเสรี

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ศิวาวุช เทพหัสดิน ณ อยุธยา

ภาควิชา การธนาคารและการเงิน

ปีการศึกษา 2524

บทคัดย่อ

ในประเทศไทยนั้น ธุรกิจการธนาคารพาณิชย์มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ ธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศ และธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนต่างประเทศ ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนต่างประเทศในประเทศไทยนั้นเป็นสาขา (Branches) ของธนาคารต่างประเทศ ซึ่งเปิดดำเนินการธุรกิจในหลายๆ ประเทศ จึงอาจเรียกธนาคารเหล่านี้ว่าเป็นธนาคารนานาชาติ (Transnational Banks - TNBs) สาขาธนาคารนานาชาติดำเนินการรับฝากเงิน ให้สินเชื่อ และธุรกิจอื่นเกี่ยวเนื่องจากการธนาคารพาณิชย์เช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์ของคนไทย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาถึงการดำเนินการธุรกิจ สาขาธนาคารนานาชาติ โดยวิเคราะห์ในเรื่องแหล่งเงินทุน การจัดการลงทุนและปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของแหล่งเงินทุนและการจัดการลงทุนนั้น รวมตลอดถึงการศึกษาถึงความเป็นมาของสาขาธนาคารนานาชาติ กฎหมายการธนาคารพาณิชย์ของไทยที่สาขาธนาคารนานาชาติต้องยึดถือปฏิบัติตาม และการขยายงานของธนาคารนานาชาติในรูปแบบอื่น นอกจากธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ทั้งนี้ จะได้เป็นแนวทางการศึกษาทางค่านี้อีกต่อไป

แหล่งเงินทุนขนาดใหญ่ของสาขานาคารนานาชาติในประเทศไทย คือการกู้ยืมจากธนาคารต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะความจำกัดด้านเงินทุนในประเทศ นอกจากนี้ยังได้เงินทุนจากการกู้ยืมจากธนาคารในประเทศ และกู้ยืมจากธนาคารแห่งประเทศไทย แหล่งเงินทุนในประเทศทางค่านเงินฝากรั้น สาขานาคารนานาชาติระดมเงินฝากได้เพียงส่วนน้อย เหตุผลหนึ่งเนื่องมาจากการควบคุมการเปิดสาขาของธนาคารนานาชาติ จึงทำให้สาขานาคารนานาชาติมีสำนักงานอยู่ในเขตกรุงเทพฯ และไม่สามารถไปเปิดสาขาในต่างจังหวัด และด้วยเหตุผลนี้เองมีส่วนทำให้การเจริญเติบโตของสาขานาคารนานาชาติในประเทศไทย ไม่สามารถเจริญเติบโตได้อย่างเต็มที่ การจัดการลงทุนของสาขานาคารนานาชาติ ส่วนใหญ่ลงทุนไปโดยการให้สินเชื่อประเภท เงินกู้, เบิกเงินเกินบัญชี, รับซื้อหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ และลงทุนโดยการซื้อหลักทรัพย์และอื่น ๆ เพียงส่วนน้อย

ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของแหล่งเงินทุนและการจัดการลงทุนของสาขานาคารนานาชาติ สรุปผลจากสมการเส้นถดถอย (Multiple Regression) ดังนี้คือ

1. อัตราดอกเบี้ยระหว่างธนาคารประเภทเรียกคืนได้ทันที (Call Loan Rate) ใช้เป็นตัวแปรอิสระในการคำนวณเฉพาะด้านแหล่งเงินทุน การเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยประเภทเรียกคืนได้ทันที ไม่ทำให้การกู้ยืมจากธนาคารในประเทศลดลง ทั้งนี้เพราะได้รับความสะดวกในการกู้ยืมและคืนเงินทุนในระยะสั้นแต่กลับมีอิทธิพลทำให้การกู้ยืมจากธนาคารในต่างประเทศลดลง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยประเภทนี้เป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในต่างประเทศในขณะนั้นและจะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้นการเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยประเภทนี้ชี้ให้เห็นว่า อัตราดอกเบี้ยในต่างประเทศเพิ่มสูงขึ้นเช่นกัน จึงทำให้ปริมาณการกู้ยืมจากต่างประเทศลดน้อยลง

2. อัตราดอกเบี้ยยูโรดอลลาร์ (Euro Dollar Rate) ใช้เป็นตัวแปรอิสระในการคำนวณทั้งทางค่านเงินฝากรั้นและการจัดการลงทุน การเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยยูโรดอลลาร์ ทำให้ปริมาณการกู้ยืมจากธนาคารต่างประเทศลดลงและหันมาหาแหล่งเงินทุนในประเทศโดยการกู้ยืมจากธนาคารในประเทศ ธนาคารแห่งประเทศไทยเพิ่มขึ้น และไม่มีอิทธิพลใด ๆ ต่อการจัดการลงทุนของสาขานาคารนานาชาติ

3. มูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศทั้งสิ้น (Gross Domestic Product - GDP) ใช้เป็นตัวแปรอิสระในการคำนวณทั้งทางด้านการเงินทุนและการจัดการลงทุน การเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์ในประเทศทั้งสิ้นไม่มีอิทธิพลโดยตรงต่อการกู้ยืมของธนาคารนานาชาติ แต่กลับมีผลทำให้แหล่งเงินทุนทางการเงินต่างประเทศเพิ่มขึ้น เพราะผลผลิตของประเทศเพิ่มขึ้น ย่อมแสดงให้เห็นว่าความเป็นอยู่ของประชาชนมีแนวโน้มดีขึ้น ภาวะเศรษฐกิจของประเทศมีแนวโน้มดีขึ้น ธนาคารนานาชาติจึงพอใจที่จะให้สินเชื่อทุกประเภทเพิ่มขึ้นด้วย

4. อัตราดอกเบี้ยตั๋วเงินคลัง (Treasury Bill Rate) ใช้เป็นตัวแปรอิสระในการคำนวณทั้งทางด้านการเงินทุนและการจัดการลงทุน การเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยตั๋วเงินคลัง มีผลทำให้ธนาคารนานาชาติกู้ยืมจากต่างประเทศมากขึ้นและหาแหล่งเงินทุนในประเทศทางการเงินต่างประเทศ และเงินกู้ยืมจากธนาคารในประเทศลดลง ทั้งนี้เป็นผลเนื่องจากแนวโน้มของอัตราดอกเบี้ยในประเทศเพิ่มสูงขึ้น อันเนื่องมาจากภาวะการเงินในประเทศตึงตัว และธนาคารนานาชาติพอใจที่จะให้สินเชื่อประเภทเงินกู้และเบิกเงินเกินบัญชีเพิ่มขึ้น เนื่องจากอัตราผลตอบแทนที่ไ้รับก็มีแนวโน้มสูงขึ้นด้วย

5. ปริมาณเงินในมือประชาชน (Money Supply) ใช้เป็นตัวแปรอิสระในการคำนวณทั้งทางด้านการเงินทุนและการจัดการลงทุน การเพิ่มขึ้นของปริมาณเงินในมือประชาชน จะทำให้แหล่งเงินทุนทางการเงินต่างประเทศของธนาคารนานาชาติเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อปริมาณเงินมีมากขึ้นธุรกิจการค้าลดลงตัว ประชาชนจึงมีเงินฝากเพิ่มขึ้น ในภาวะการค้าลดลงตัวนี้ แหล่งเงินทุนทางการเงินต่างประเทศยังไม่เพียงพอต่อการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ จึงเลือกหาเงินทุนโดยการกู้ยืมจากธนาคารต่างประเทศ และธนาคารแห่งประเทศไทยมากขึ้น เพราะอัตราดอกเบี้ยในต่างประเทศและอัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมจากธนาคารแห่งประเทศไทย มักต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมจากธนาคารในประเทศ เมื่อภาวะการเงินไม่ตึงเคืองธนาคารนานาชาติย่อมพอใจที่จะให้สินเชื่อประเภทเงินกู้และเบิกเงินเกินบัญชีเพิ่มขึ้น

6. การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศโดยการถือหุ้น รวมทุนค่าเงินการ (Direct Foreign Investment Including Working Capital) ไซ้เป็น ตัวแปรอิสระในการคำนวณทางค่านแห่งเงินทุนที่เป็นเงินฝากเท่านั้น ไม่มีอิทธิพลในการ เพิ่มเงินฝากให้กับสาขานาคารนานาชาติ

จากผลการวิเคราะห์ทำให้ทราบว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ได้นำมาวิเคราะห์นี้ ไม่มีอิทธิพลใด ๆ ต่อการลงทุนในหลักทรัพย์ของสาขานาคารนานาชาติ หลักทรัพย์ส่วนใหญ่ที่สาขานาคารนานาชาติถือไว้ก็คือหลักทรัพย์รัฐบาล และหลักทรัพย์ที่รัฐบาลค้ำประกัน เงินต้นและดอกเบี้ย และค่าวงหลักทรัพย์นั้นไว้เพื่อประโยชน์ไซ้เป็นสินทรัพย์สภาพคล่อง ตามกฎหมาย

Thesis Title An Analysis of the Sources of Fund and the
Portfolio of Transnational Banks in Thailand

Name Miss Chanporn Chatkriseree

Thesis Advisor Dr. Sivavudh Devahastin

Department Banking and Finance

Academic Year 1981

ABSTRACT

In Thailand, commercial banks are significantly essential to the development of the country. Commercial banks in Thailand may be classified into two categories : Banks incorporated in Thailand and Banks incorporated abroad. Commercial banks in Thailand which are incorporated abroad are branches of foreign banks which deal with various countries. They could therefore be called Transnational Banks-TNBs. The work of branches of TNBs is the same as that of Thai-owned commercial banks, that is, it deals with depositing, giving credits, and other businesses relating to commercial banks.

This thesis aims at studying the work of TNBs especially by analysing the sources of funds, the portfolio management and the economic factors which affect the alteration of the sources of funds and the portfolio management. Also, this study includes the development (history) of TNBs, laws on commercial banks, and the expansion of TNBs,

apart from commercial banks in Thailand into some other forms of organization. The writer wishes this thesis to be a guide of such studies.

The most important financial source of TNBS branches in Thailand is borrowing from foreign banks. Apart from that are borrowing from domestic banks and from Bank of Thailand. As for depositing, it is a very small amount owing to the control over expanding TNBS branches which means that no TNBS branches are allowed in any provinces except Bangkok. The Portfolio of Trans-national Banks is to give credits-loans, overdrafts, bills discount as the main business and others in securities.

Economic factors which affect the alteration - increase or decrease - of financial source and portfolio of TNBS branches concluded from multiple regression as follows:

1. Call Loan Rate is the independent variable in computing the sources of fund.

The increase in call rate does not decrease borrowing from domestic banks for they are just short - period borrowing. However, it results in the decrease in borrowing from foreign banks for the change of call rate results from the change of the interest rate abroad at that time which deviates in the same direction therefore, the increase in call rate indicates the increase in the foreign interest rate which leads to the decrease in borrowing from foreign banks.

The increase in money supply results in the increase in deposits. However, such deposits are not enough for commercial banks to give credits. Therefore, they must get more borrowing from foreign banks and from Bank of Thailand. With non - deflation situation TNBs branches will give more credits on loans and overdrafts

6. Direct Foreign Investment Including Working Capital is the independent variable in computing the deposit source of fund.

This does not affect the deposits in TNBs branches.

The analysis reveals that these economic factors do not affect the investment on securities in TNB branches. Most of the securities held by TNB branches are governmental securities and securities guaranteed by the government which are benefits of liquidity assets by the acts on commercial banks.

2. Euro - Dollar Rate is the independent variable in computing the sources of fund and the portfolio Management.

The increase in Euro - Dollar rate results in the decrease in borrowing from foreign banks and in the increase in borrowing from domestic banks.

3. Gross Domestic Product - GDP is the independent variable in computing the sources of fund and the portfolio management.

The increase in gross domestic product does not affect borrowing of TNBs branches, but at the same time results in the increase in depositing, This is because the increase in GDP indicates a better living and a better economic which means having good credits.

4. Treasury Bill Rate is the independent variable in computing the sources of fund and the portfolio management.

The increase in treasury bill rate results in the increase in borrowing from foreign banks and, at the same time, the decrease in depositing and borrowing from domestic banks. This is because the domestic interest rate tends to increase owing to the tension of financial condition in the country. TNBs branches, thus, tend to give more credits on loans and overdrafts since benefits also increase.

5. Money Supply is the independent variable in computing the sources of fund and the portfolio management.

กิติกรรมประกาศ

ท่านรองศาสตราจารย์ ดร. ศิวาวุช เทพหัสดิน ณ อยุธยา เป็นผู้แนะนำให้
ผู้เขียนริเริ่มงานวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ และได้สละเวลาอันมีค่าของท่านมาช่วยเป็นที่ปรึกษา
นอกจากนี้ยังได้รับคำแนะนำจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปิยรัตน์ กฤษณามระ จึงสามารถ
เรียบเรียงได้สำเร็จ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ข้อมูลที่ใช้ในวิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ใน
ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยเฉพาะคุณนิรุช รักษาเสรี หัวหน้าพนักงานงานบุคคล ฝ่าย-
การพนักงานฯ ได้กรุณาช่วยเหลือติดต่อให้ได้รับความสะดวกยิ่งขึ้น จึงขอขอบพระคุณ
ทุกท่านมา ณ โอกาสนี้ และในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์นั้น ได้รับความ
ช่วยเหลืออย่างยิ่งจาก พ.ศ.สุรเชษฐ์ ห่อประทุม แห่งศูนย์วิจัยและพัฒนาการทหาร
ผู้เขียนขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ท้ายที่สุดนี้ บิคามารคา ฉวาทิพี่น้อง และเพื่อนทุกท่านที่เป็นห่วงเป็นใยถามถึง
การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของผู้เขียน ขอได้รับความขอบพระคุณและขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

จันทร์พร ฉัตรไกรเสรี

31 ส.ค. 2524

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ฅ
บทที่	

1. บทนำ	1
ความเป็นมาทางการศึกษา	1
วัตถุประสงค์ในการศึกษา	2
ขอบเขตของการศึกษา	2
วิธีการค้นคว้าและดำเนินการศึกษา	3
ประโยชน์ที่ได้จากการศึกษา	3
2. คำจำกัดความและความเป็นมาของชนาการนานาชาติในประเทศไทย	
คำจำกัดความ	4
ความเป็นมาของชนาการนานาชาติที่เป็นชนาการพาณิชย์	5
ความเป็นมาของชนาการนานาชาติที่มีได้ดำเนินงานในรูปชนาการ- พาณิชย์	11
3. วิธีการขยายงานของชนาการนานาชาติ	20
ชนาการตัวแทน (Correspondent)	20
สำนักงานตัวแทน (Representative Office)	21
สาขา (Branches)	23
การรวมกลุ่ม (Consortia)	24

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. กฎหมายและหน้าที่ของธนาคารนานาชาติในประเทศไทย	26
กฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์	27
กฎหมายบางประการ เกี่ยวกับการดำเนินงานของสาขา ธนาคารต่างประเทศ	31
5. แหล่งเงินทุนและการจัดการลงทุนของธนาคารนานาชาติใน ประเทศไทย	35
แหล่งเงินทุนของธนาคารนานาชาติ (Sources of Fund)	43
การจัดการลงทุนของธนาคารนานาชาติ (Portfolio Management)	58
6. การวิเคราะห์แหล่งเงินทุนและการจัดการลงทุนโดยใจทัศน์ การถกถอยและสหสัมพันธ์	81
การวิเคราะห์ข้อมูล	89
สรุปผลการวิเคราะห์	93
7. บทสรุป	101
บรรณานุกรม	108
ภาคผนวก	112
ภาคผนวก ก.	113
ภาคผนวก ข.	115
ภาคผนวก ค.	117
ภาคผนวก ง.	119
ภาคผนวก จ.	120
ภาคผนวก ฉ.	121
ภาคผนวก ช.	123
ภาคผนวก ซ.	124
ประวัติผู้เขียน	126

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. รายชื่อธนาคารพาณิชย์ในปัจจุบัน	10
2. สินทรัพย์สภาพคล่องของสาขาธนาคารต่างประเทศ	34
3. เงินกู้ยืมของสาขานานาชาติหรือสาขาธนาคารต่างประเทศ	47
4. เงินฝากของสาขานานาชาติหรือสาขาธนาคารต่างประเทศ	52
5. การให้สินเชื่อและการลงทุนในหลักทรัพย์ของสาขานานาชาติ	67
6. การให้สินเชื่อตามจำนวนเงินของสาขานานาชาติ	77
7. การให้สินเชื่อแก่บริษัทสัญชาติต่าง ๆ ตามจำนวนเงินของสาขานาคาร นานาชาติ	78
8. การให้สินเชื่อแก่บริษัทสัญชาติต่าง ๆ ตามจำนวนลูกค้าของสาขานาคาร นานาชาติ	78
9. การให้สินเชื่อเป็นเงินบาทและเงินสกุลอื่นของสาขานาคารนานาชาติ	79
10. การให้สินเชื่อตามระยะเวลาของสาขานาคารนานาชาติ	79
11. หลักประกันการให้สินเชื่อของสาขานาคารนานาชาติ	80
12. การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศโดยการถือหุ้น (รวมทุนค่าเงินการ).	86